

Tutkimusryhmä: Niina Kotavaara, Jonne Hytönen, Toni Ahlqvist. Oulun yliopisto.
MAANKÄYTTÖ TULEVAISUUDEN KUNNISSA -TUTKIMUS

Elinvoiman edistäminen: maankäytön suunnittelijan näkökulma

- Kuntien tehtävät muuttuvat: Mikä rooli kaavoituksella?
 - Käytännön suunnittelijoiden henk.koht. näkökulma kaavoituslainsäädännön muutoksiin.
- Kysely ARTTU2-kuntien maankäytön suunnittelijoille.
 - 45 vastaajaa (90 %).
- **Tässä esityksessä 4 poimintaa alustavista tuloksista**
 - mm. elinvoimaan, valtio-ohjaukseen ja suunnitteluresursseihin liittyen.

Olennainen havainto elinvoiman ja kaavoituksen suhteesta (poiminta 1/4):

- **Kaavoittajien näkemys elinvoiman edistämisestä tukeutuu kokonaisvaltaisen ja pitkäjänteisen suunnittelun ideaan.**
- Ympäristöarvojen edistäminen nähdään kunnan elinvoiman osatekijänä. Elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistäminen hyvin läsnä, muttei dominoi vastauksissa.

Taustalla näkemykset kaavoittajan liikkumavarasta (poiminta 2/4):

- Kaavoittajat näkevät sekä kuntalaisten että yritysten vaikuttamismahdollisuuksien kasvavan tulevaisuudessa.
- **Riskiä siitä, että yritykset sanelevat kunnan maankäyttöä, pidetään todellisena.**
- Kunnan yritysten edun arvioidaan voivan olla ristiriidassa kunnan ja ylikunnallisen edun kanssa sekä asukkaiden hyvinvoinnin kanssa.

Entä miten arvioidaan muuttuvaa toimintaympäristöä (poiminta 3/4)? (ml. valtion roolin muutokset ja seudullisen suunnittelun korostuminen)

- Puolet vastaajista arvioi, että **valtion roolin pienentyminen vaikeuttaa ympäristöarvojen huomioimista.**
- Ilman velvoittavaa pakkoa **ylikunnallisen näkökulman huomioimiseen ei uskota** laajasti.

Kaavoittajien tuen tarpeet (poiminta 4/4):

- **Tarvetta lisäresursseihin on**, ja se painottuu pieniin kuntiin ja kuntien sisäisiin asiantuntijaresursseihin.
- Erityisesti kaivataan **tukea asiantuntijuudelle**. Toisaalta esimerkiksi valtion laillisuusvalvontaa ei vierasteta.

ALUSTAVIA PÄÄTELMIÄ

”Kasvava päätösvalta toivotetaan tervetulleeksi, mutta suunnittelun tuki ja resurssit usein puutteellisia.”

- Erialaisten kuntien erilaiset tarpeet!

”Kuntien kaavoittajat etsivät keinoja kantaa uskottavasti ja kestävästi vastuunsa maankäytön suunnittelujärjestelmän kokonaisuudessa.”

- MRL:n muutokset eivät saa selkeää tukea kyselytuloksista.

Tulokset haastavat elinkeinopolitiikkaan rajautuvat näkemykset kunnan elinvoimasta.

Elinvoimasta huolehtimisen nähdään edellyttävän pitkäjänteistä suunnittelua.

”Mitä tulosten perusteella pitäisi tehdä...

- ...heti?”
 - **Kaavoituksen voimavaroista huolehtiminen** sekä kaupunkiseuduilla että niiden ulkopuolella. Palvelee elinvoimaa ja kestävyyttä.
- ...hiukan pidemmällä aikajänteellä?”
 - **Maakunnan maankäyttörooliin** vaikuttaminen tulokset huomioiden. Kaavoittajat tarvitsevat ylipäänsä tukea kasvavan vastuun kantamiseksi.
- ...pitkällä aikajänteellä?”
 - **Maankäyttölainsäädännön uudistaminen** tulokset huomioiden. Vahva julkinen kaavoitus luo edellytyksiä elinkeinoelämälle kestävässä puitteissa.